

## HERSTELECONOMIE - MILIEUVRIENDELIJK EN FINANCIËEL VOORDEELIG

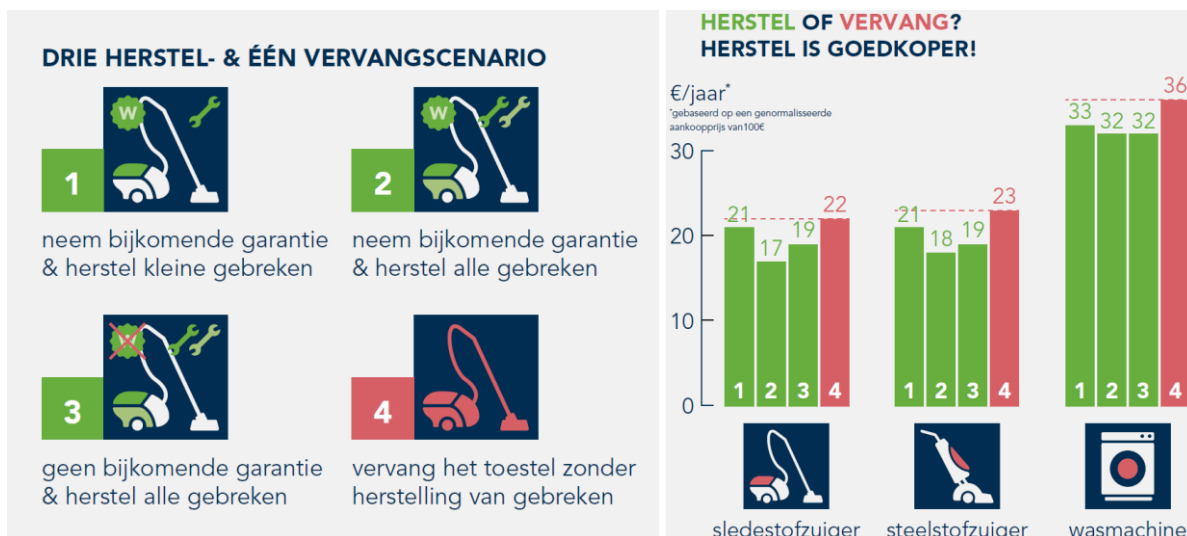
Door een product te herstellen in plaats van te vervangen (aankoop nieuw product), verlengt de **levensduur** van het product. Hierdoor worden de materialen en broeikasgasemissies bij de productie van een nieuw product uitgespaard. Bij producten die veel energie verbruiken, dient wel steeds de **afweging** gemaakt te worden tussen herstel van het 'oude' toestel en de aankoop van een nieuw en energie-efficiënter toestel. Om de **milieu-impact** van producten over de volledige levensduur in kaart te brengen, ontwikkelde OVAM de ontwerptool **Ecolizer** - [ecolizer.be](http://ecolizer.be).

Naast de milieuwinst kan het herstellen van producten ook **financieel voordelig** zijn, zoals een studie van VITO en KU Leuven (2018) aantoont.

De OVAM ondersteunt kringloopcentra, producenten en andere spelers die inzetten op levensduurverlenging, onderhoud, herstel, remanufacturing, refurbishment, enz. om hun activiteiten uit te breiden en te vernieuwen.

## HERSTEL IS GOEDKOPER DAN VERVANGING

In opdracht van de Benelux Union onderzochten VITO en KU Leuven wat het goedkoopste scenario is: een toestel herstellen of vervangen? Ze deden dit voor 3 producten (een sledestofzuiger, een steelstofzuiger en een wasmachine) en voor 4 scenario's (3 herstelscenario's en 1 vervangscenario). In 2 herstelscenario's neemt de consument een 'bijkomende garantie', wat inhoudt dat de garantie verlengd wordt mits een extra bedrag te betalen.

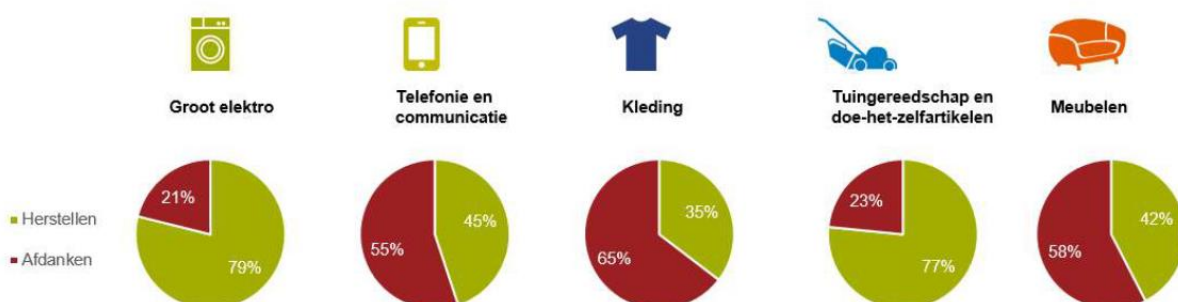


De gemodelleerde scenario's voor de 3 producten (links). De kost van het herstellen versus vervangen van 3 producten, 'Life Cycle Cost' uitgedrukt in €/jaar (rechts). Bron: VITO, KULeuven (2018)

Vanuit het perspectief van de consument werd voor elke strategie de totale monetaire kost, gelinkt aan aankoop, gebruik, herstel en afdanken, gemodelleerd. Over de volledige levensduur van het toestel gekeken zijn alle drie de onderzochte herstelsenario's **goedkoper** dan het vervangscenario. Deze bevinding geldt voor herstellingen bij de huidige generatie energiezuinige toestellen, tenzij de verwachte einde levensduur van apparaten bereikt is.

Uit de studie bleken drie grote criteria essentieel voor herstelbaarheid: **informatievoorziening**, **productontwerp** en **hersteldiensten** aangeboden door de fabrikant.

## KEUZE VOOR HERSTEL BIJ GROOT ELEKTRO EN GEREEDSCHAP



Reactie van Vlamingen bij producten die stuk zijn: laten herstellen of afdanken? Bron: GfK Belgium (2017)

De actie die de Vlaming onderneemt wanneer een product stuk gaat, is afhankelijk van de productgroep. De producten onderzocht door VITO en KU Leuven (2018) worden volgens GfK Belgium (2017) al vaak hersteld. Bij groot elektro en tuingereedschap of doe-het-zelfartikelen gaat een meerderheid van respectievelijk 79% en 77%, proberen om deze te herstellen. Bij de categorieën telefonie en communicatie alsook meubelen kiest meer dan de helft ervoor om het product af te danken. In het geval van kleding opteren 2 op 3 Vlamingen om deze af te danken in plaats van te laten herstellen.

## MEER WETEN?

In Vlaanderen worden in vele gemeenten op regelmatige basis [Repair Cafés](#) georganiseerd. Repair Cafés zijn gratis bijeenkomsten, georganiseerd door gemotiveerde vrijwilligers. Lokale besturen en verenigingen faciliteren soms met infrastructuur en materialen, ook sommige Kringwinkels werken er aan mee. [Netwerk Bewust Verbruiken](#) ondersteunt de organisatoren met praktische informatie en communicatiemateriaal. Een lokale werkgroep waaronder vrijwilligers met technische kennis van onderhoud en herstel van diverse productgroepen organiseren en communiceren lokaal over het event. Dit gaat van kleding tot elektrische apparaten, meubels, fietsen, computers en andere elektronica. Bezoekers nemen eigen producten mee, die te controleren zijn op herstel of onderhoud en gaan samen met de (vrijwillige) deskundigen aan de slag.

Het netwerk van Repaircafés wordt vanaf 2019 verder uitgebouwd onder de [vzw Repair&Share](#) waarbij de werking ook andere activiteiten en concepten over herstel en delen van kennis over herstel en levensduurverlenging van diverse producten zal uitbouwen.

Voor specifieke productgroepen zoals elektrische en elektronische apparaten zijn er organisaties die o.a. vormingen en opleidingen organiseren rond herstel ([VOLTA](#)).

Ook in de **kringloopsector** worden producten hersteld of opgefrist voor hergebruik. De sector heeft ervaring en kennis opgebouwd met betrekking tot heel wat productgroepen waaronder ook het nazicht en herstel van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA). Daarnaast is er een gevarieerd aanbod aan herstel en refurbish mogelijkheden in de commerciële sector en de economie, via de erkende platformen om vraag en aanbod voor klusjes te matchen.

## BRONNEN

GfK Belgium (2017), Milieuverantwoorde consumptie: monitoring kennis, attitude en gedrag, Studie in opdracht voor de Vlaamse Overheid, departement Omgeving.

[ine.be/sites/default/files/atoms/files/Milieuverantwoorde\\_Consumptie\\_2017\\_Rapport.compressed.pdf](https://ine.be/sites/default/files/atoms/files/Milieuverantwoorde_Consumptie_2017_Rapport.compressed.pdf)

VITO, KU Leuven (2018), Repairability criteria for energy related products, Study in the BeNeLux context to evaluate the options to extend the product life time, Studie in opdracht van Benelux Union.

[benelux.int/nl/publicaties/publicaties-overzicht/repairability-criteria-energy-related-products](https://benelux.int/nl/publicaties/publicaties-overzicht/repairability-criteria-energy-related-products)